

НАРОДЕН ТЕАТЪР - С О Ф И Я

СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ

на заседанието на Художествения съвет, състояло се на
16 април 1952 година

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАКОВ: Дневният ред на днешното заседание е само една точка:

РЕПЕРТОАРЪТ НА НАРОДНИЯ ТЕАТЪР ЗА 1952/53 година

Ние мислихме тази година репертоарът да се подготви малко по-отдалеч, да разгледаме повече пиеси, повече автори, за да можем да отговорим на измисванията, които слагат пред нас Партията и правителството, един репертоар, който напълно да отговаря на нуждите на нашето време. Наистина драматурзите, режисьорите и аз, до които бях свободен, положихме големи усилия и прочетохме много пиеси тази година, както български, така и съветски, така и от западната власка и се работи над пиесите дълго и упорито, особено над българските. Ние искахме, особено българските пиеси, преди да минат през Художествения съвет и да ги предложим за одобрение на КИМК, някои от тях да прочетем пред колектива на артистите и той да си каже думата. Но тъй като от Комитета имаше нареждане, че трябва най-късно да утре да представим репертоара за одобрение, аз смятам, че това с българските пиеси може да стане и след като бъдат одобрени, тъй като над българските пиеси нашата работа не престава до последния момент, защото пиесите, които включваме в репертоара на нашия театър за бъдещия сезон са одобрени от репертоарното бюро от Комитета, те са контракувени, някои от тях са получили премии и няма риск и опасност, че ще направим някаква грешка.

Ще ви прочета пиесите, които сменабелизали, но позволете ми предварително да ви кажа, нашите ръководни начала при изграждането на нашия репертоар за тази година.

Най-напред този репертоар трябва да обхваща пиеси, които да отговарят на голямата борба за мир, която взема такъв огромен международен характер. В нашия репертоар трябва да имаме и пиеси, които да обхващат и да изобразяват героизма и ентусиазма на нашите

стихотворци и ударници, на нашите хора на труда. Трябва да имаме в нашия репертоар пиеси, които да разобличават англо-американските империалисти, било тяхните агресивни намерения за трета световна война, или техния начин на живот и ако има такива пиеси от англо-американски автори, които най-подробно рисуват тази действителност. Безспорно, на първо място трябва да бъдат съветските и български пиеси, и ние направихме всички усилия да бъдат те като ръководно начало в нашия репертоар. Трябва обезателно да бъде застъпена руската класика, да бъде застъпена и западната класика, особено Шекспир и Дюма, които са училище за нашите автори.

Всичко се от тези така на едно нахвърлени основни начала, ние сме набелязали репертоара, над който работим повече от два месеца. Ще ви прочета всички пиеси и ще ви кажа на кои пиеси сме се спряли по-рано и на кои автори.

Ние прочетохме почти всички популярни пиеси на Шекспир - "Крал Лир", "Отело", "Укротяване на опърничавата", "Ромео и Жулиета", "Юли Цезар" и други, някои от които много се срещат в репертоара на съветските театри. Много съветски театри играят "Крал Лир", други - "Отело". Много от тях играят "Двадесет и пет нощ", която сега се играе на наша сцена. Разгледахме някои от пиесите на Дюма - "Тартюф", "Учени жени" и други, някои от пиесите на Островски, на Чехов, на Гогол, на руските класици и на революционната романтика, както и на съвременните съветски автори и в края на краищата се спряхме на следните пиеси за цвѐта театра:

Вие знаете, че от миналата година трябва за игра и останалата българска пиеса на др. - ози Стрежков "Широка крачка", която и сега се работи и вече са нанесени доста значителни поправки, поне толкова, колкото смислите на автора позволяват. В това отношение той не се показва съвършен и работи упорито и дълго по указанията, които му даваше нашето репертоарно бюро. "Широка крачка" е пиеса из живота на нашите транспортни работници, рисува главно борбата за изпълнение на плана и обителността по транспорта. Тя се вече значително различава и достатъчно е отдалечена от темата на пиесата на Вагенщайн "По московско време", която играем във Филмала вече над 20 пъти.

Другата българска пиеса е "Героите от Димитровград" от Емил Коралов. Тази пиеса е контрактирана миналата година между Емил Коралов и КНИК и тя наистина е един опит да се обхванат и пресъздаде героизма на нашите строители при изграждане на новия социалистически град Димитровград. Такава пиеса за нашия репертоар е крайно

необходима за нашия репертоар. И аз мога да кажа, че пиесата вече има доста много качества и ние я предлагаме за включване в нашия репертоар.

От съветските пиеси в големия театър за идущия сезон включваме "На границата на деня и нощта" от Якобсон, пиеса с ярко подчертана линия на борбата за мир и главно разобличаване американските погълзновения за нова война. Пиесата на Якобсон беше включена още миналата година в нашия театър с одобрение от др. Рабочкин. Пиесата е преведена, преписана е в пет екземпляра. В нея има материал и хубави роли за някои от нашите големи артисти, които стоят без работа, каквито са да кажем Буюклиева, която едва в края на сезона взе пиеса.

От западната класика включваме "Ромео и Жулиета" от Шекспир, всички я знаете, няма защо да ви я описвам. Мога да ви кажа само, че независимо от това, че Шекспир е бил винаги пиеса за артистите и то главно за младите артисти, ние смятаме, че с тази пиеса ще дадем възможност на нашите млади артисти да изпитат техните сили и да хвърлим по няколко на големите роли, за да можем да получим едно хубаво представление. Още когато бях в СССР председател на Комитета по въпросите на изкуството, когато исках неговия съвет какво да играем от Шекспир, каза: "Играйте "Ромео и Жулиета". У нас десетки години тя не слиза от сцената."

Ета пиеса в големия театър е "Три сестри" от Чехов. Това е третият сезон, в който включваме Чехов в нашия театър. Мога да ви кажа, че Чехов много завърши за нашата сцена. Всички народни демокрации играха Чехов по два и три пъти. Тази година обезателно се налага да включим Чехов в нашия репертоар, още повече, че в три сестри има прекрасни роли за нашите големи актриси и като се включат две по две в ролите на Олга, Маша и Ирина и другите роли, ще могат прекрасно да бъдат използвани и да разгънат техните творчески сили.

За малкия театър ние мислихме, че тази година е завършил "Буря над Югославия" от Аргентински, пиеса, която е получила насърчение от Комитета, която при нас работим вече от толкова време и сме я дали за преписване. Вие знаете тази пиеса, четохме я пред вас. Тя няма особени литературно-художествени качества, но неговата тематика е първата антифашистска пиеса у нас и това е една пиеса, която ще свърши много работа, тъй като вие знаете предателската роля на Титова Югославия и каква борба и разобличение трябва да се водят срещу нея.

Втора пиеса в малкия театър е "Трийсетте сребърника" от

Хордър Фаст, прекрасна пиеса, написана от американски автор, силно разобличаваща американската действителност, която превръща хората в утрещи, когато иска да постигне своите цели и намерения. Асасе се за американската полиция. Това е нова пиеса, играе се за пръв път в СССР. Написана е в стила на старата класика, на Юджин О'Нил, с известен психологизъм, не бих казал остарял, но с много плътно, пълнокръвно изваяни образи, с девет действущи лица и две промени.

Смятам, че тази година е време да възникне и пиесата на Симонс "Чуждата слянка". Темата, която третира чуждата слянка сега става още по-актуална с бактериологичната война, още повече, че тя има и други паралелни сюжетни линии - срещу космополитите и т.н. Смятам, че тази пиеса с малкото си действущи лица и малко промени е много удобна за малкия театър - има 11 действущи лица и 5 промени.

Четвъртата пиеса е пиесата на български автор Арланд Барух "Семейство Венкович", също антифашистка пиеса, но която по своя сюжет няма нищо общо с пиесата на Арлекински. Пиесата на Барух е много навременна, написана е добре по отношение на езика, изваяването на героите, композицията и вече има значителни качества, за да може да стане едно хубаво представление.

Четирите български пиеси, които ви изброих тук, са работени с активното участие на нашето литературно бюро, предимно със сътрудничеството на др. Делчев и х. Христов.

Ние имаме внушение от Комитета не, но имаме дълга непременно да възстановим нова постановка на "Ревизор" - това е петата пиеса. Във връзка със чествуването на Гогол все знаете, че се повдигна въпроса и от Комитета и от нашето Правителство, че "Ревизор" трябва да се възстанови на наша сцена и полека-лека трябва да се възстанови цялостния фонд на нашия театър, в който ще влизат "Ревизор", "От много ум", от Грибоедов, някои от пиесите на Островски и Горки - "Вратове", "Вълци и овце" евентуално и други.

Така представения ви репертоар, другари, има следните слабости:

Имаме пиеса за нашата земя, за нашите ТКЗС, за онази голяма драма, която се разиграва в нашето село. Такава съветска пиеса сега за сега има една единствена удобна за нашите театри "Настя Колосова". Но понеже двамата автори у нас работят върху такава пиеса - нашият драматург х. Христов и Стоян Аскалов - ние не искаме да поставяме друга пиеса.

Имаме българска комедия, за каквато нашите ръководни хора постоянно ни напомнят - че трябва да положим усилия за създа-

ване на българска комедия.

Имаме конкретна и ясна пиеса за борбата за мир, но всички пиеси в същност, които слагаме сега - и "Широка крачка", и "На границата на деня и нощта", и "Буря над Югославия" и "Трийсетте сребърника", и "Чуждата сина" - в същност може да се каже, че в основата си са пиеси, които укрепват борбата за мир. Така че това не считам за голяма слабост.

Най-голямата слабост е липсата на пиеса за нашето село, за новите хора, които се раждат в българска комедия. Комедия пиесех аз. Тя е написана през 1950 година, но аз неохотно да я преработя. Сякош и смятам, че до края на април ще бъде готова. Обаче на нас ни казаха, че репертоарът утре трябва да бъде в Комитетата и следователно без да се отказвам да работя, аз ще си работя, др.к. Христов също ще работи, но за сега тези пиеси не могат да се включат в репертоара. Ноята комедия е политическа, разобличителна за западните демокрации. Ние не се отказваме от нашата работа, че продължаваме да работим, а сега ще предложим този репертор с пет пиеси за големи и с пет пиеси за малкия театър. Тази година ние изкарваме осем пиеси, от които три много тежки - "Лайпциг", "Дачници" и "Семейство". Пиесите които сега предлагаме не са постановъчни, не са така тежки.

Друга слабост на този репертоар, който ние предлагаме, е, че ние трябва в най-близко време да намерим пиеса и да пресъздадем на сцената образа на Сталин. Ние вече създадохме образа на Димитров на наша сцена, с постановянето на "Семейство" ще пресъздадем и образа на младши Ленин, остава да пресъздадем на сцената образа на Сталин. Ние много дълго разсъждаваме за постановянето на "Славната 1919 година", в която има Ленин и Сталин. Какво представлява "Славната 1919 година"? Прекрасна, великолепна пиеса, написана здраво, майсторски, с много художествени качества, образа на Сталин е отначалото до края, образа на Ленин само в първа картина, всичко 12 картини. Но тази пиеса има над 70-80 словестни роли, пресъздаване на исторически портрети на Сталин, Ленин, Волжанко и маса други исторически лица, които още се помнят, масови сцени, които трябва да обхващат не по-малко от 300-400 души, на сцената има форнт и т.н. Ето, другари, не се отказваме от намерението да поставим "1919 година", но за да не поставим театъра в положението, както го поставихме с "Под игото" да хвърлим всички сили на голямата сцена и да се чудим какво да играем на малката, тъй като нямаме достатъчно изпълнен състав на нашия театър, ние решаваме да отидем

към такава задача: започваме подготовката на "1919 година" от септември т.г. - скици, макети, скици за костюми и т.н. всичко да бъде подготвено и през идущия сезон да можем да обхванем тази пиеса. През тази година предполагаме, че ще попълним с още мъже нашия мъжки състав и когато през по-идущия сезон ще включим "Славната 1919 година" да отделим такъв кадър от артисти, който ще включим в един малък репертоар в малкия театър и който няма да пречи на работата тук, когато ще изработим "1919 година". И тогава в никакъв случай няма да отидем към пет пиеси, а най-много към три пиеси, защото пиесата е много тежка, отговорна, историческа пиеса и трябва да се пише добре. Смятаме, че към пресъздаването на "Славната 1919 година" на наша сцена може да се пристъпи само така с предварителна подготовка. Не би могла по никакъв начин тя да се включи така: имаме четири пиеси и петата да бъде "Славната 1919 година". Това не бива да става в интереса на театъра, в интереса на високия спектакъл, който трябва да изграим със "Славната 1919 година". С нея трябва да покажем, че се усвоили голямия съветски опит.

Това е на кратко, което мога да ви кажа за нашите ръководни принципи при изграждането на репертоара, за неговите слабости и за онова, което мислим за напред.

Имате думата, другари, да се изкажете и да направите предложение. Ние ще се вслушаме в тях. Репертоарът трябва да се представи на Комитета по-рано, за да може, както каза др. Ленин да се утвърди на време, да се раздаде на време на режисьори и на художници и още преди да се закрие сезона да се започне работата да се дадат поне две-три пиеси и да могат и самите артисти да учат.

От репертоара отсъства Островски. Това е най-обранирадо за руската класика. Не говоря за "От много ум", защото за нея ще трябва нова постановка.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Комитетът бърза, но някои от нас не са чели повече от половината пиеси и какво мнение ще даде Художествения съвет, каква полза ще има нашето управление, когато ние не познаваме пиесите?

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Трябват няколко дни, за да четем пиесите общо, защото ако ги четем един по един няма резултат.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Аз на няколко пъти съм искал от Дюстабанова някои пиеси да чета и успях да измъкна от масата на директора "Героите от Димитровград" и пиесата на Арман Барух, които можах да прочета. И за това аз може би имам повече представа за българските

пиеси. "Чуждата сянка" аз съм я гледал, другите не зная дали са я гледали. "Буря над Югославия" също никой от нас не познава.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Тя е четена тук. В съдност вие не знаете българските пиеси, "На границата на деня и нощта" и "Тридесетте сребърника". Значи трябва само три пъти да се съберем и да прочетем по една пиеса. Това са гнявно българските пиеси, които са минали през Комитета и репертоарното бюро. Аз мисля, че като се съберем два-три след обеду ще се съберем. Но можете да се произнесете за другите пиеси и да дадете мнение общо за характера на репертоара. "Три сестри" е минала през репертоарното бюро и е препоръчана, "Емейство Венкович" също.

МАРТА ПОПОВА: А пиесата на Магда Колчакова?

КАМЕН ЗИДАРОВ: Магда Колчакова има да се бори още за усвояване художествените качества на пиесите. Дейните пиеси могат да ~~издават~~ минат за дневни представления, свърх плана. Тя има още много да работи, когато има един Стоян Даскалов, който е задълбал дълбоко в тези въпроси.

СТЕФАН СЪРЧАДЖИЕВ: И неговата пиеса като сценарии е много слаба.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Той тепърва почва да работи. Работи и х. Христов. Материал има голям.

АСПАРУХ ТЕМЕЛКОВ: Аз съмтам, че ако се преработи пиесата на Магда Колчакова ще стане пиеса.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Кой ще я преработи?

МАРТА ПОПОРА: Тъй като главният недостатък на нашия план е липсата на пиеси за ~~издават~~ селото, а ние имаме пиесата на Магда Колчакова, аз мисля, че щеше да бъде по-хулаво да турим пиесата на Магда Колчакова, вместо тази на Саева. Въпросът не е за качествата, въпросът е за тематиката.

АЛЕКСАНДЪР Х. ХРИСТОВ: Пиесата на Магда Колчакова мина през литературното бюро и ние сме представили протокола на др. Зидаров. Но Колчакова не е представила екземпляр, след като пиесата мина през бюрото. Др. Зидаров има представа само от първия вариант и вероятно ще си каже думата след това. Пиесата си носи своите качества, има език, Магда Колчакова знае какво е сцена. Др. Зидаров трябва да я прочете и тогава да мише през съвета. Обаче сега най-малко може да се спори за "Внучката на портьерната".

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: Пиесата на Магда Колчакова има известни качества, има някакъв живот. Трябва да се направи от това драматическо произведение и е необходима да се чуе преценката на повече хора, за да се види какво трябва да се направи с пиесата на Магда. Както и в стиховете си, ^с всичко което е писала до сега, тя проявява качества на талантлив, способен човек, със сценична срънност, сценични ефекти, сценични положения. Аз не се съмнявам, че пиесата на Магда Колчакова дори да остане в този си вид, ако получи одобрението на Комитета, ~~та~~ може да се играе в много театри, ако не в нашия.

АЛЕКСАНДЪР Х. ХРИСТОВ: Ние имаме спор с нея, че героите се развиват някак си между действията, но тя застана на позицията, че новият начин на писане на драми бил този и ние не можехме да се противопоставим много. Това е желанието и на двамата автори. Би трябвало и репертоарното бюро да си каже думата.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Първият вариант е слаба работа, отделни картинки. Аз ще прочета и другия вариант.

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: Тя казва: "Аз не съм се стремяла да обединявам тези картини".

Н. О. МАСАЛИТИНОВ: По въпроса за репертоара аз мисля, че такъв, какъвто е набелязан, той е добър.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Като правя резерва за тези пиеси, които не съм чел и не знам, за тези, които ми са познати - а това е по-голямата част от репертоара - аз също смятам, че доста добре е обмислен репертоара и че в този си вид той е добър. Не бих имал да предложа аз друга пиеса или нещо, което да е по-добро от това, което тук се предложи.

Ако става дума за разпределението, която пиеса да се играе в големия театър и коя в ~~малкия~~ малкия, бих могъл да кажа нещо, но смятам, че това не е толкова съществено сега.

Мисля, че е добре тези пиеси, които не са известни на членовете на Художествения съвет, да се прочетат час по-скоро.

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: Аз мисля, да се прочетат само онези, които не са преписани в няколко екземпляра. Но, например, на "Границата на "Деня и нощта" е преписана в 4-5 екземпляра; "Героите на Димитровград" - мисля, че я има преписана в 2 екземпляра и тя трябва да се прочете. "Семейство Венкович" е в един екземпляр.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Верно е, че "Чуждата сянка" разработва такава тематика, но не зная дали няма по-нова съветска пиеса. Чуждата сянка не е много мобилизираща.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Тя може да се занеми евентуално с пиеси за селото. "Чуждата сянка" е по-схематична от "Руския въпрос".

КРЪСТЬО МИРСКИ: Кolkото се отнася до "Широка крачка", поради моралното задължение, за което се говори аз не възразявам, но аз лично не я смятам за достатъчно хубава пиеса. Същото се отнася и за "Ура над Югославия", за която не възразявам, само защото по тематика тя е необходима пиеса. Според мене тя има минимални художествени качества.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Другари! Трябва да имате предвид в какъв стадий на развитие е нашата драма. По-миналата година ни биха хората, че останахме без българска пиеса. Тази година все ще излязат няколко хубави.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Преди четири години имахме "Царска милост" и "Тревога", а сега отиваме към "Широка крачка".

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: СССР имахе "Любов Яровая", а сега и те са в неблагоприятие. От две години има неудача и награждават чужда пиеса.

СТЕФАН СЪРЧАДЖИЕВ: Няма драма, която да бъде наградена. Едва можа да се даде трета награда.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Нашата драма е още на такъв стадий на развитие, че ние не сме дали нито една стотна от това, което са дали Съветите. От тия четири една да остане добра пиеса, пак ще бъдем доволни. Специално към Лозан Стрелков театърът извърши грешка и това е морално задължение, което имаме към него. След като работихме с пиесата му, и я отстранихме.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Тъй като няколко от тези пиеси ми се струва, че няма да издържат много, аз смятам, че не е лошо ние да побързаеме с "Незабравимата 1919 година" и да я имаме, ако не в началото, поне към средата или края на сезона да я почнем, да имаме все пак подготвена, защото може да стане нужда да имаме една пиеса която да държи, за да не остане салонът празен. А тук има такава опасност.

АЛЕКСАНДЪР Х. ХРИСТОВ: Дали ще има успех или не една пиеса, времетраенето е едно и също, ние с времето сме ликвидирали. Работното време е запълнено.

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ: Аз смятам, другари, макар че ще остане за по-късно да решим коя пиеса на коя сцена ще бъде, това е един важен въпрос. За голямата сцена, както са набелязани пет пиеси - като изключим "Героите на Димитровград" и "Широката крачка" които скоро ще паднат - остават три пиеси, които ще държат: "Семейство", "Лайпциг" и "Дачници" ще вървят и догодина. И аз не знам кога ще играем другите пиеси. Също и "Разлом". Аз мисля, че на голямата сцена не трябва да започваме с рисковани пиеси, а да пазим салона и сцената за нещо значително. "Широката крачка" се отхвърли да се играе във филиала, а сега се предлага за голямата сцена. Една постановка на голямата сцена струва много скъпо. Искам да ви обърна внимание, дали нашите технически ателиета ще могат да издържат тоя репертоар.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Ще могат. Аз съм говорил, няма сложни постановки.

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ: Аз мисля, че не могат.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Тази година половината ни време отиде с две пиеси.

НИКОЛАЙ ЛИШЕВ: Ще се изкажа най-напред за българските пиеси. Като се абстрахираме от това, че пиесата на Лозан Стрелков е приета и че пиесата "Буря над Югославия" е четена и еминала през Художествения съвет, става дума за другите две български пиеси. Те бяха представени в първа редакция, втора редакция, трета редакция в тъй нареченото литературно бюро. И аз мисля, че помощта, която може да се укаже на двамата автори, беше вече дадена и оставаше да се реши от Художествения съвет, до колко тези пиеси биха могли да се играят в Народния театър, на коя сцена /това/ отделен въпрос.

Моето скромно мнение, че и двете пиеси могат да бъдат играни, защото ^(от) всички пиеси, които сме прочели с х. Христов и директорът, все пак тези две пиеси - "Семейство Венкович" и "Героите от Димитровград" - и по тематика, и по разработка имат качества, които ги правят възможни да бъдат поставени на наша сцена. Към нашето мнение се присъединиха и другарите режисьори. Др. Филипов също намира, че от тях може да стане представление.

За това аз се присъединявам напълно към предложението, което се прави - да се впишат в репертоара тези две пиеси.

Що се отнася до класическите пиеси, какво бих могъл да кажа? "Ромео и Жулиета" е вписвана няколко сезона в нашия

репертоар, но се отлага все поради това, че няма Ромео, няма Джулиета, все това се говори. Най-после се казва, че може да се намерят.

"Ревизор" е било мое желание, ако позволите, да не слеза никога от нашата сцена. Добре дошъл, нямам нищо против. Що се отнася до "Три сестри" тя е включвана и в миналото в репертоара и при всички случаи аз съм си давал съгласието.

Остават новите пиеси. Какво мога да поставя като възражение срещу Симонов? Напълно съм съгласен, че ако може да става дума за схематичност, за сухота в българските пиеси, да известна степен, я има и у Симонов. Но тази пиеса представлява други удобства, интересна тематика, по-добра е дори, според моето скромно мнение, и по-стегната от другите пиеси на Симонов. И като се вземе под внимание, че има пет картини и може да бъде едно добро представление за филмала, аз намирам, че може да се играе "чуждата сянка". Не се противопоставям на мнението на другаря директор, след като получи утвърждение от Комитета, ако има възможност да се замени пиесата на Симонов с пиеса за ТКЗС или колхозна пиеса, българска или чужда.

След туй става въпрос за пиесата на Фаст. Онова, което е хубаво за тази пиеса, е, че е написана от американец, не е написана от съветски писател, където може да става дума, че може да има непознаване на американската действителност. От това ние сме спасени, имаме едно пълно познаване на американската действителност; билина драма, съвременна тематика, нещо като може да бъде предмет на едно художествено възпроизвеждане на сцената. От друга страна и тази пиеса е с малко действащи лица и има възможност да бъде поставена във филмала. Покрай ценните си качества има и това удобство, тъй като играят малко действащи лица, дава възможност, когато играе тя там, тук да играем където искаме от големите си пиеси.

Остава да кажа няколко думи за "На границата между деня и нощта". Пиесата беше препоръчана от др. Бабочкин, дълго време я търсихме, телеграфирахме на Славчо Васев. Най-после пиесата се намери. Аз я четох, намирам, че е хубава пиеса в полза на мира. И макар от същия автор, когато стане дума за него, да се препоръчва пиесата "Двата лагера", аз не мисля, че тази пиеса стои по-долу и не мисля, че сме направили грешка като сме се спрели на нея. Тя е вече преведена.

С една дума, аз съм съгласен да се проведе този репертоар.

АЛЕКСАНДЪР х.ХРИСТОВ: Аз мисля, другари, че Художественият съвет трябваше да отлебежи нещо много важно или да се изкаже благодарност на управлението и на режисьорския съвет, които поднасят за новия сезон четири готови български пиеси в репертоара. Не знам дали друг път се е случвало такаво нещо - тук Масалитинов и Лишиев могат да кажат - дали сме играли четири български пиеси в един сезон.

НИКОЛАЙ ЛИШИЕВ: Бяма такъв случай.

АЛЕКСАНДЪР х.ХРИСТОВ: Това е гордост за нашия театър. Това трябва да се подчертае. За "Широка крачка" аз смятам, че ще има изненада за театъра и мнозина ще си ревизират мнението за нея. Лозан Стрейков прояви доста голяма упоритост и разбиране. И днес и мнението на др. Лишиев беше, че пиесата е значително подобрена.

"Семейство Венкович" за мене, за др. Лишиев и за др. Зидаров е една наистина хубава българска пиеса с психологически подход. Тя е изпратена в провинцията. По-рано се казваше "Майка".

"Героите на Димитровград" има доста качества, има и слабости, но тя е наистина актуална и за пръв път жж в много по-голяма степен ще представи, отколкото да кажем "Обещание пред правителството" нашата работническа класа, която строи ентусиазирано нов бит, ще се видят нови отношения и е необходимо да я представим и то на голямата сцена.

"Буря над Югославия" аз отминавам, защото сме я чели. Тя е слабичка, но и много актуелна.

Кое е също важно за репертоара, каква е генералната задача на цялото прогресивно човечество сега? Борбата за мир. През целия репертоар преминава тая тема в по-малко или в по-голяма степен. И това е ценното и на ръководството и на режисьорския съвет, че са се помъчили да обхванат тази тема в почти целия репертоар.

Класиката е повече от необходима. Тази класика, която е представена, смятам, че наистина ще остане като знамен фонд на нашия театър.

СТЕФАН СЪРЧАДИМЕВ: Мене ми се струва, че най-големият плюс на сегашния репертоар, това са, както се изтъкна от всички, петте български пиеси. Аз казвам пет, а не четири, защото според мене ще дойде още една пиеса за ТКЗС. Аз не съм на мнение, че трябва да играем съветска пиеса за колхозите, а трябва да намерим пиеса за

ТКЗС. Да се помогне да се завърши нашата пиеса за ТКЗС. Макар и по-слаби тези пет български пиеси, трябва да влизат в репертоара.

До се отнася до въпроса за класическите пиеси, там е съвсем ясно. На Шекспир можехме да се спрем, според мене, само на две пиеси в настоящия момент или "Отело" или на "Ромео и Жулиета". Комедията му могат да се играят, но джуки от другите пиеси само "Ромео и Жулиета" или "Отело". Удачно избрана тази година "Ромео и Жулиета".

Според мене така както е набелязан репертоарът, отговаря на нашата основна линия - борбата за мир.

Вамирам, че репертоарът е напълно правилен и ще трябва да се постараям да го изпълним.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: "Широка крачка" ако действително е направена така, че да има по-голям успех от това, което видях на генералната репетиция, смятам, че е добре, защото тематиката е интересна и за нас е важна. "Героите на Димитровград" прочетох, пиесата е написана хубаво, живи хора, конфликти. Внесал е някои поправки и пиесата е доста интересна. Още в началото виждах завършени образи, създадени конфликти много обосновани. И тематиката е хубава - изграждането на Димитровград, борбата с илдерсантите и т.н.

За "На границата на деня и нощта" не мога да кажа нищо.

"Ромео и Жулиета" смятам, че е навременна.

"Три сестри" не зная дали е навременна или я играем само за разнообразие, не зная дали ще се хареса на нашата публика.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Точно "Три сестри" на финала звучи най-оптимистично.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Ако се постави някак друго лице и друго яче се третира цялата постановка, не както до сега, тогава може, тоя ужасен психизъм, това разочарование. Ако се намери друга трагедия на пиесата.

"Бура над Югославия" не съм чел. "Трийсет сребърника" също не съм чел. За "чуждата сянка" си казах мнение. Аз смятам, че ако намерим някоя по-силна пиеса от новите, ще бъде по-добре, или ако можем да я заменим с "Незабравимата 1919 година".

За "Семейство Венкович" действително аз нямах голяма вяра към Арман Барух, но е създадена в една много силна психологична драма. Репертоарното бюро може да му е помогнало, но сега пиесата е с много силни драматични конфликти. Смятам, че ще бъде добра драма.

За "Ревизор" и Островски дума да не става, че не трябва да слизат от сцената.

Смятам, че репертоарът по тематика е добре подбран.

АЛЕКСАНДЪР х.ХРИСТОВ: Ав искав да защита "Чуждата сянка". Целият прогресивен свят се включи в активна борба срещу бактериологичната война на американците в Корея. Целият корейски народ е мобилизиран така, че са съумяли да локализират епидемиите, като имат пред вид, че са спущали насекомите на купищата, а при второто спущане са търсили специални насекоми, които издържат на ниската температура и т.н. Това е една отговорна задача.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: Ав не казвам да се махне, но понеже "Незабравимата 1919 година" е много по-интересна, ако може да се замени с нея, "Чуждата сянка" тематично е прекрасна.

АЛЕКСАНДЪР х.ХРИСТОВ: Съвсем правилна е постъпката на управлението за "1919 година" да се изхвърли подготвя цяла година.

РУЖА ДЕЛЧЕВА: Ами има ли се предвид актвора, който ще играе Сталин. Това е много сложен образ и той трябва година-две да се задълбочава в него, сам да се рови, сам да търси.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Ние направихме Димитров за два месеца и мисля, че такава постановка на въпроса е погрешна. Самата пиеса е сложна, трябва да затворим цялата трупа за четири-пет месеца, няма да можем да играем нищо друго. Но аз смятам на мястото на тази пиеса тази година на всяка цена да влезе една остра политическа пиеса и за такава аз намирам "От искрата"...

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: Тя е с 14 картини.

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: "От искрата..." по моето скромно мнение е слаба пиеса. И др. Вабочкин се отказа от нея.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Той, обаче, сега я поставя.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: "Ие ще си поставим "19 година", ще започнем подготовката още през идущия сезон.

МАРГА ПОПОВА: "Героите на Димитровград" не зная, на "Границата на деня и нощто" не зная. За "Ромео и Жулиета" и "Три сестри" не споря. "Буре над Югославия" не зная, "Трийсет сребърника" също не зная, "Семейство Бенкович" също не зная.

Аз също ще кажа, че това, че са включени в репертоара четири-пет български пиеси е много голям актив за театъра и макар че може да не са напълно художествени, но щом са актуални по тематика, разбира се, трябва да се поставят. За класическите пиеси абсолютно съм съгласна.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз подържам предложението на режисьорския съвет, заедно сме го правили. Смятам, че нищо по-хубаво за сега няма от съветските пиеси "На границата на деня и нощта" и "Чуждата сянка", които сме представили. Много актуелни са и двете пиеси, особено "Чуждата сянка". Тя е пиеса, в която нашите актьори имат богат материал за хубави образи. Аз, например, виждам в професора бай Петър. "Трийсет сребърнина" е много хубава пиеса разобличаваща американските подпалвачи на война.

За българските пиеси можем да кажем, че с тях не сме назад. "Широка крачка" и "Буря над Югославия" са на равнище на по-слабичките пиеси, които сме играли, а другите са хубави.

Класиката, в която влизат Шекспир и "Три сестри" на Чехов е прекрасен репертоар, както за нашите зрители - ние има какво да им кажем с тях - така и за нашите актьори.

РУЖА ДЕЛЧЕВА: На мене най-голямо впечатление ми направи това прекрасно съотношение в избора на пиесите - че има застъпена много хубава класика, че има застъпени четири български пиеси, което е най-радостният факт в нашия репертоар, за пръв път става това, пиеси които са съвсем актуални за нашето време, като "Героите на Димитровград" и "Широка крачка".

Аз съм чела пиесата "Трийсет сребърнина". Много хубава, много подходящо е именно това, че е написана от американски автор, да се видят отношенията в семейството.

Някои другари споменаха за пиесата на Симонов, че евентуално може да се заместни, но щом е толкова актуална, нека си остане. Стига да дойде някоя хубава българска пиеса с тематика от ТРЗС ние ще ѝ намерим някакво място.

Мене кежи много ми хареса съотношението на пиесите, което отговаря на изискванията. Аз приемам напълно репертоара, макар че има някои пиеси, които не съм чела, но ще ги прочета.

АСНАРУХ ТЕМЕЛКОВ: Освен класическите пиеси, които познавам, познавам отчасти "Буря над Югославия" понеже закъсиях на четенето. Имам впечатление от изказванията на колегите от Художествени съвет и изглежда, че репертоарният план е удачен. По отношение българските пиеси, смятам, че планът не трябва да бъде закован, както предлага Сърчаджиев, за някаква пиеса, която скоро ще се появи на бял свят, може да не се спазва така точно планът, щом излезе някоя пиеса, особено на тема за българската земя.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Само изключително хубава българска пиеса може да разклати репертоара.

АСПАРУХ ТЕМЕЛКОВ: Но хубава българска пиеса за колхозния живот трябва да има.

ПРЕДС. КАМЕН ЗИДАРОВ: От изказванията на всички е ясно, че се одобряват основните принципи, по които е изграден репертоара. Най-хубавото в днешния репертоар от 9 септември насам, а може би и преди девети септември, е това, че се предлагат четири български пиеси и всички те са много актуални, особени тези, които са на антифашистки теми "Бура над Югославия" и "Семейство Венкович". Също хубаво е написана пиеса "Героите от Димитровград" - за героизма на нашата младеж при изграждането на първия социалистически град в нашата страна. Смятам, че това е най-голямата придобивка в репертоара.

Не сме никак зле с представянето на класиците. Ние представяме двамата най-големи майстори на драмата - Шекспир и Чехов - и възстановяване нашия златен фонд е "Ревизор".

Остри са съветските пиеси за разобличаването на англо-американците - "На границата на деня и нощта" и "Уждата сянка", а също и "Трийсетте средъринна".

Смятам, че слабостта, която отбелязах и която вие споделяте - за непременно намиране пиеса за нашето село - ще се преодолее и ние ще имаме такава пиеса, трябва да се укаже активна помощ на др. Х. Христов по-скоро да завърши пиесата си. Дай Боже и аз да се активизирам повече и да свърша комедията в скоро време. Може да я поставим в Пловдив или на друго място, за да имаме и българска комедия. Трябва да отбележим, че литературното бюро на театъра вече се превърна в лаборатория за създаване на българската драма. Ние сме вече на права линия и авторите, на които укаваме помощ, сами признават, че това е вече реална конкретна помощ.

След като прочетете пиесите до събота, ще трябва да ми съобщите мненията си.

Заседанието е закрито.

Присъствували:

- Камен Зидаров *Кам. Зидаров*
- Петър Димитров ~~*Петър Димитров*~~
- Марта Попова *Марта Попова*
- Стефан Сърчаджиев ~~*Стефан Сърчаджиев*~~
- Аспарух Темелков *Аспарух Темелков*
- Александър х.Христов *А. х. Христов*
- Николай Лилиев *Николай Лилиев*
- Н.О. Масалитинов *Н.О. Масалитинов*
- Кръстьо Мирски *Кръстьо Мирски*
- Георги Каракашев *Г. Каракашев*
- Филип Филипов *Филип Филипов*
- Руна Делчева *Руна Делчева*

Изаказвания:

Име и презиме	стр.
Камен зидаров.....	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Петър Димитров.....	9, 13
Марта Попова.....	7, 14
Стефан Сърчаджиев.....	12
Аспарух Темелков.....	15
Александър х.Христов.....	7, 8, 12, 14
Николай Лилиев.....	8, 10, 11
Н.О.Масалитинов.....	8
Кръстьо Мирски.....	8, 9
Георги Каракашев.....	10
Филип Филипов.....	15
Ружа Делчева.....	15